

*Jako první by mě zajímalo, jestli mi můžete povykládat, povyprávět příběh, jak jste se dostal do této situace.*

Do té situace, že jsem byl nucen se nahlásit na Úřadu práce? No, byl jsem nucen, protože jsem před sedmnácti měsíci přišel, den před Vánocema, vlastně, z výkonu trestu, po třech letech, propuštěnej na podmínku, a - to byla jedna z těch důležitých věcí, na který mě vlastně upozorňovali, při tím propuštění. Takže se musím hlásit ke kurátorovi, jít na Úřad práce, jo? protože su podmíněčně propuštěnej, tak cokoli bych udělal špatně, tak by ten soud mohl brát jako nedodržení podmínky, že se nechovám jako správnej občan - nevím jestli na to sou nějaký tabulky – jako na chování správného občana, ale tak nějak to asi je... Takže tohleto jsem si všechno oběhal. Ten návrat z toho výkonu trestu byl vynikající, protože jsem vlastně přijel bez koruny, šel jsem ke kurátorovi, ten mně dal takovou... takovou stravenku, papír, na 500 korun, na kterej jsem mohl jít do jednoho jediného obchodu v Brně si nakoupit jídlo až do konce roku. Za 500 korun. Den před Vánocema... Takže jsem utratil, za 500 korun jsem koupil jídlo, a po Novým roce jsem zase šel za tím kurátorem a ten mě dal dalších 500 korun, poukázku, na Magistrát, kterou jsem si teda vyzvedl a to jsem měl na měsíc. A teprve za další měsíc jsem dostal nějaký peníze od sociálního odboru, jako z obecního úřadu. Ještě tam jsem jako splnil všechny ty papíry, milióny papírů, ruku jsem měl takovou vypsanou, už jak jsem všechno všude podepisoval a splnil jsem úplně všechno, a stejně jsem nic nic, žil na dluh. No a pak mně dali ty 2 200 plus tisícovku na nájem... no a – starej se! Tisíc korun alimenty. Na dvě děti. Dohromady dva tisíce... Špatně. Prácu jsem měl zehnanou vlastně okamžitě. Jo, protože sem si zehnal naproti tomu, jak máti bydlí, proti tomu domu, tak tam je hospoda, tak tam sem hned zašel se podívat, jak to vypadá v hospodě, protože sem to dlouho neviděl, a rovnou jsem jim, té majitelce tenkrát, ted'ka už jsme kamarádi, ale tenkrát jsem jí rovnou řekl: „Jé ahoj, dej mě prosim tě pivo, ja su, já sem přišel z kriminálu, tak mám trošku sucho v puse“... no tak sem si dal pivo, pár dní sme kecali, kecali, vona se mě ptala, jestli bych nechtěl tam jít vařit, protože jsem vlastně vařil celý tři roky. Tak jsem řekl, že jo, a najednou sem měl práci. A najednou jsem měl práce tolik, že jsem se z toho pomalu zbláznil. No ne, to jako není sranda, dělat šestnáct hodin pomalu, jo? Tak to... Takže to jsem málem umíral. Ještě, že jsem to měl tak daleko do toho doupěte, kde sem spal. Sem jenom přešel silnici... No a tak peněz jako taky nějak moc nezbyvalo. Žádný ten, no... No a dělal sem dva měsíce a úplně jsem se totálně zhroutil. Odešel mi organismus, játra, protože mám, su nemocnej, navíc mám trombózu zubu, no a ledvina mi nefunguje, játra špatný, hrával sem hokej, tak po tech různých votřesech mozku, tak se mě to, jako takový nějaký flashbacky, tak mam postkontuzní syndrom, takže nějak sem se úplně zhroutil, nakonec sem skončil až na psychiatrii, kde sem se chvilku povaloval a tam mně teda zjistila, páni doktoři, nadvakrát, že trpím smíšenou poruchou osobnosti, což vlastně není nic, to ma vlastně každěj, že jo, protože nikdo není nalajnovanej, ne, přesně? A teda ten postkontuzní syndrom a navíc, že, kromě teda velice nadprůměrné inteligence, mám akorát nějaký sklony k narcismu, a to je všechno. S tím sem vodešel, jako s tímhletem se se mnou loučila ta vedoucí toho oddělení. Takže nic, zase. Tak jsem si říkal, že bych mohl třeba teda nějak ten důchod částečněj dostat, protože s tím zdravím mám problémy už od pětadevadesátýho roku. Nee, vůbec, nehrozí... Tam nesplňuju nějaký tabulky, jestli mám moc prstů nebo ruk, noh, nevím, podle čeho oni to berou. Necítím se ani jako psychicky nijak až moc dobře. Takový – není to žádněj dobrej pocit, když dvakrát za den, třikrát za den prostě přijdou takový vlny, prostě, opravdu, myslim si, že... to je pěkná deprese – to tak už pomalu přemějšlim kam se puđu pověsit... No ne, tak přide to, jo, za ten den. Není to, není to pro mě nic příjemnýho, ale snažim se to jako přehrát. Bojuju sám se sebou, no... Akorát abych pak měl dost sil bojovat tady s tím ostatním, že jo... Protože ted' třeba – zeženu si zase nějakou práci – mě pustili sedmadvacátýho dubna z psychiatrie... a od tý doby se jako furt ještě srovnávám s tím, že co bude, musím jít do tý práce, protože jinak mě buď zavrou, nebo umřu hladý, nebo já nevím... No a to si třeba zeženu tu práci, ale co když omarodim? No já prostě nemůžu omarodit. Mě se to nemůže stát! Protože od tohodle státu potom nedostanu žádný peníze. Já sem odmarodil ted'ka rok. Celej rok jsem byl v pracovní neschopnosti. Takže na to člověk nemá zase nárok, na dávky nemocenský. Takže já prostě musim, aj s kudlou v zádech, prostě chodit a někde klepat tím kladívkem... a vydělávat peníze. Aj kdyby mně bylo sebehůř. To mám zodpovědnost, mám dvě děti, musím jim taky nějak přispívat aspoň trošičku, ne? Není to jako jednoduchý, no. Takže ted' mně řekli, že dostanu vlastně z pěti tisíc devětset asi čtyřicetitřech korun dostanu padesát procent, na měsíc... Tak to si budu žít dobře, celkem.

*A proč dostanete padesát procent? Co bylo to zdůvodnění?*

No to vypočítali podle mého průměrného čistého platu. Takže praxe taková – v restauračních zařízeních, většinou, kromě těch velkejch, tak v těch restauračních provozech, se prostě platí jenom základní mzda, čili minimální mzda, což dělá hrubýho nákejch těch, nevím přesně, to bych musel najít v papírech, a čistýho to dělá tady tuhleto částku. Samozřejmě, že dostáváte víc peněz. Číšníci mají tringelty, kuchaři taky dostávají něco bokem, ale je to kvůli tomu, že je vlastně neúměrně vysoký to daňový zatížení, všechny ty pojištění a ten zaměstnavatel z toho, co mě dá, tak ještě státu musí odevzdat osmatřicet procent. Takže, když dostanu 10 000 čistýho, tak von tři a půl tisíce za mě zaplatí ještě navrch. A to jenom za pojištění... Takže proto mám vlastně tak nízkou podporu. A mě se to ještě až tak moc netýká, ale co jsou starší lidi, padesátníci, šedesátníci, kteří mají před důchodem, no vod těch padesáti let už, tak pro ně je to krizový, voni vlastně nemůžou jít dělat takovoudle práci. Protože pak budou mít hrozně nízkěj důchod. Nízkou nemocenskou. Nemůžou si dovolit omarodit ty lidi.

To je, to je děs! ... A nejde to změnit. Na to nejde nákej befel. To by se zase musela zvednout ta minimální mzda, což zase jsou náklady do státu...

*Takže jestli se můžu vrátit k tomu, jak jste mluvil o té Vaší psychické krizi, kdy jste se zhroutil, pochopila jsem to správně, že to bylo vlastně díky pracovnímu vyčerpání?*

Jasně, protože já vlastně celý ty tři roky, v tom vězení, tak jsem vlastně pracoval určitým tempem. A to jenom z toho prostýho důvodu, abych neměl čas přemýšlet nad tím, kde vlastně su, že nevidím lidi, že su zavřenej a tak jsem kolikrát zůstával dýl v práci, snažil jsem se dělat, prostě furt se hejbat, něco dělat, zaměstnat se. No a stím jsem vylezl ven, no a člověk jak je takhle rozjetej, tak jsem se to nevědomky snažil, nevědomky, udržet. Jenže najednou jsem viděl, že je ještě spousta jinejch věcí, že už su venku, taky, že mám děti, že tu je náká zábava, tak taky náký přítelkyně, že jo? A najednou toho bylo hrozně moc a zjistil jsem, že spím dvě hodiny denně, abych něco třeba stihl. A tak jsem začal mít strach, že to prostě nebudu zvládat, teď se do toho začly ozývat ty zdravotní problémy a najednou jsem byl na dně. To bylo, né ze dne na den. To bylo z minuty na minutu, prostě konec. Už jsem nemoh. Sem prostě nemoh.

*Takže teď, potom, co jste se vrátil z nemocnice, tak oni vám nepřiznali třeba nějaký částečný důchod?*

Ne. Nic takového. Mě uznali prostě zdravým člověkem.

*A přesto vy na sobě stále pocítujete nějaké problémy...*

Jasně. A to ještě bylo zajímavý, protože mě v pondělí, kdy jsem tam byl naposledy, tak v pondělím před tím propuštěním, tak si mě zavolal ten přednosta, tady v Bohunicích, a řekl mně prostě, že netrpím nákou chorobou nebo něčím, jako takovýho endokrynního charakteru, že to prostě není nic na to, abych byl na uzavřeným oddělení, jak jsem byl na uzavřeným oddělení - měl sem zase nervy, byl sem spocenej, jak jsem viděl ty mříže na těch oknech, tak se mně to zase vrátilo, ten kriminál. Já jsem mu to říkal, že mi to nedělá dobře, ať mě aspoň dá na to otevřený oddělení. „Né, to nejde. My máme náký, zase, pravidla, my Vás ve středu pustíme domů, ale musíte tady do středy zůstat.“ Takže já jsem vlastně 10 dní sem se tam potil, koukal jsem přes ty mříže ven, a říkal jsem si: „jak je tohleto možný? když mně řekl ten doktor, že nejsu pacient pro to oddělení, tak co tady vlastně dělám?“ Druhej den šel sem za ním: „Tak mě aspoň pusťte dřív, přítelkyni dneska vysekávají zuby. Ona bude potřebovat, aby se o ni někdo postaral.“ - „Ne, to nejde, až zítra.“ Takže ve středu jsem si sbalil ty věci a čekal jsem až mě pustěj a sestřička za mnou přišla, že si pro mě musej přijít. Že prostě musí moje máti, sedmdesátiletá stařenka, sotva chodící, anebo moje přítelkyně, že si mě prostě musí vyzvednout z tý psychiatrie, ale „zdravej člověk“ - v papírech napsaný, „práce schopen“, okamžitě druhej den sem mohl jít do práce po propuštění. Neuznali tam neschopnost no a... Je to tak. Nemoh jsem tam vlastně vůbec nic udělat. Jedině snad podepsat nákej revers, s tím dopadem, samozřejmě, že příště až na mě něco přijde, tak už se tam nemůžu vrátit. Od druhýho dne práce schpnej, ale musel mě tam přijít někdo vyzvednout, do tý nemocnice. To jsou paradoxy. Nechápu. Takže to není ani o zákonech. Je to aj o těch lékářích, to je všechno tak náák propojený, a přitom lidi se nedomlouvaj, jak nás tady budou ničit.

*Takže to není tak, že to dělají úmyslně?*

No zatím ne. Ale za chvilku začnu bejt trošku paranoidní, jo? To mně ještě chybělo, no.

*Když se s tím člověk setkává v takové koncentrované podobě, tak už z toho asi začne mít takový pocit...*

Chvilčkama se mi to stává, že mám takový pocit, že mně to všichni dělají naschvál. Tak si říkám, jestli já nemám nějakou schizofrenii, protože chvilku su takovej, chvilku makovej, nahoru, dolu, a když takhle třikrát za den propadnu, tak nevím, no...

*Když jste vyšel z toho výkonu trestu, tak jste dostal těch 500 korun, ze kterých se nedalo vyžít do dalšího měsíce, a říkal jste, že jste vlastně musel žít na dluh. Tak měl jste třeba nějaké známé nebo nějaké přátele, kteří Vám pomohli. Nebo jak jste to udělal? Měl jste nějaký okruh blízkých lidí, kteří Vás podpořili?*

Tak tu pětistovku, kterou jsem vlastně dostal den před tím Štědrým dnem, tak to mně musela pomoci máma. Jenomže mně nepomohla. Já jsem přijel domů, měli jsme u nás syna našeho, lednička vyrabovaná, a vlastně přes celý ty svátky, tak jsme měli Vánoce za těch 500 korun, který sem dostal já od toho kurátora. A potom už kamarádi... no, kamarádi, kamarádi mě finančně jako... No, jeden mně pomoh, ten mně řekl: „Hele seš doma, máš čas, nemáš co dělat, pojď mě pomoci.“ On má sklenářství, soukromě, tak mně dal 300 korun za to, že jsem mu pomoh, jeden den. Dal mě, víceméně to byla almužna, nechťel sem si to ani od něho vzít, protože sem tam skoro nic neudělal, a viděl se, že se mi aspoň snaží, aspoň nákým tím gestem, pomoci. A jinak nic... Já jsem během toho vězení ztratil úplně všechno. Od přítelkyně, přes všechny známý, přes všechny kontakty, nic, vůbec nic.

*No a potom, když jste si konečně našel tu práci, tak třeba tam jste získali nějaký nový okruh známých lidí.*

No určitě. To jsou takoví známí k ničemu, že jo? Když ráno, vo sedmý zalezu do hospody, a vylezu vodsad' o půlnoci, a vidím jenom ty lidi v hospodě, to nejsou lidi, kteří by mně mohli nějakým způsobem pomoci nebo mně navíc třeba alespoň trošičku nějak poradit, nebo mě nějak obohatit, rozveselit aspoň. To jsou existence úplně ztracený. Protože, když někdy přijde do hospody a sedí tam 4 hodiny, tak je blázen, podle mě. By ho měli zavřít. Co tam vidí, každé den? Furt jedny a ty samý ksichty a jenom to pivo, protože ty lidi si vyplachujou mozek. Se podívejte, kolik tady máme hospod. Na každým rohu a všechny jsou plný. Asi se užívají.

*Takže ta práce Vám nijak nedokázala pomoci...*

Ne.

*Jste si našel práci, ale...*

No jenom, protože jsem musel! Já bych chtěl dělat něco jinýho. Jenomže já nemám vzdělání, ...nemám čistý trestní rejstřík... Jako ty kontakty, zkušenosti... Zkoušel sem něco teďka... Přítelkyně dělá referentku v jedný továrně tady, tak třeba pomoci s nějakou akcí, tak jsem jim to pomohl organizačně nějak zajistit, přes nějaký známý, obvolal jsem si je... Prostě ještě něco jako funguje, jo, ale prostě už se nikam nedostanu. Dneska lezou ze škol absolventi, kerý mají všelijaký tituly, maturity, a to co já jsem si musel pracně budovat třeba nějakou dobu, protože za mnou přišli lidi a chtěli s něčím pomoci – něco zařídit, vyřídit, tak oni teďka oproti mně mají tu výhodu, že na to mají na to ten papír. A se mnou už se nikdo bavit nebude. Já můžu jít kopat někde kanály, nebo jít vařit, nebo dělat číšníka, jezdit s autobusem... na co mám vlastně jako papíry nebo tu nejnižší práci. Ale deset let života, co jsem strávil získáváním těch kontaktů a tak, je totálně nenávratně pryč. Totálně. Už to nemůžu nikdy vrátit. Nemůžu. Jako perspektiva... nádherná. Taková obrácená. Jak kreslí Mládek. Na svých obrazech. Tu vobrácenou perspektivu.

*Takže kdybych to měla vzít třeba teď, konkrétně...*

Taky nevim.

*... co děláte? Takže jste se teď zaregistroval na Úřadu práce...*

Já jsem teďka udělal chybu. Já jsem se měl jít zaregistrovat hned. Ale já jsem se snažil něco si sehnat sám, jenomže... Třeba sehnal jsem – v Řečovicích, dělat číšníka – čtyřadvacetihodinové šichty! Sám, na celý hospodě, která má ještě hernu, kam chodí vojáci, a kde prostě jsou imrvéře vykopané dveře na záchodě, kerý potom ten personál hradí ze svýho, protože to měl uhlídat... prostě dneska jsou ti majitelé takovídle - „Nechceš? No tak támdle stojí fronta miliónu dalších.“ Kdyby třeba aspoň tady v tomhle oboru byly nějak ty cechy a tak, že by člověk nevzal dělat do hospody automechanika, kerej neumí vzít ani talíř nebo neumí obsloužit – základní věc – zprava, nosí, jak mu to přijde pod ruku, nic. Prostě nekvalifikovaný lidi dělají tady v tomhle oboru. Když je dobrej číšník, tak má dobrý místo. Sehnat dobrýho číšníka, třeba s hotelovou školou, nedá se sehnat, když je dobrej, tak má místo.

*No a vy třeba sám sebe považujete za dobrého ?*

No, dobrýho... No já moc dobrej číšník nejsu. Já jsem zkoušel dělat měsíc na hotelu a celej ten měsíc, co jsem tam byl, tak jsem měl vyvalený oči a pořád jsem se jenom snažil, co nejvíc pochytit, co nejvíc se naučit. V kuchyni jo. Ale zas – já umím vařit skvěle, ale zase jenom tu českou kuchyni. Protože mě to baví. Ale já nemám rád ty minutky. To podle mýho není vaření – hodit maso na nějaký gril a nasypat mražený hranolky do fritáku. To mi nic neříká. Já mám rád pěkně ty český polívky, český knedlíky, český omáčky, s tím si vyhraju. Ale to dneska nikoho nezajímá. Voni chtěj, aby to bylo co nejrychlejc, a co nejmíň nákladný. Takže když budou furt v těch hypermarketech prodávat ty polotovary, že vyjde kilo masa na třicet korun, už nachystaný, zabalený, ta porce, tak ti restauratěři to většinou vezmou, aby to takhle vystříleli, aby na tom co nejvíc vydělali, aby měli co nejmíň nákladů. Aby nemuseli platit kuchařa, kterej, vodborník, je přijde minimálně na 15 000, čistýho.

*Takže Vy jste si teda hledal něco sám a to se Vám nepodařilo, takže proto jste se zaregistroval (na ÚP)...*

Ne. To máte marný, Já nepudu dělat štyryadvacítky do něčeho takovýho, nejsou blázen nebo támdle taky – mám kámoša, mám toho kluka rád, dělal jsem s ním na hotelu, von je skvělejc, ale nemoh bych pod ním dělat, protože ho nezajímá, že nestíhám, že během třech hodin jsem vydal 150 jídel. Mu vadí, že tady není utřenej prach, v tu chvíli, když tam je ten fofr. To nejde. Já nemůžu dělat pod takovýmadle lidima. Když jsou ty lidi nesoudní, tak to prostě nejde.

*A tady už Vám nabídli něco z Úřadu práce?*

Židlu mně nabídli.

*A můžu se zeptat, jak jste teda dlouho tady, na Úřadu práce, nahlášený?*

No teď jsem se byl vlastně nahlásit. Měl jsem se jít nahlásit před tím ani ne měsícem, před třema tejdnama už jsem měl jít, no. Šel jsem, zkoušel jsem to sám... a vlastně nevyšlo to a no a před tím rokem jsem tam byl vlastně tři měsíce. Takže asi nejsou ten typický vzorec, co byste potřebovali – někoho, kdo je tady od devadesátýho roku, ale každopádně mně řekli, že to mám na půl roku, ale pak už nic... Pak už jenom ta sociálka a to v mém případě, možná, na tý sociálce dostanu víc, než tady vod nich.

*A můžu se zeptat, jak se vypořádává Vaše okolí s tou situací? Pochopila jsem to správně, že tedka žijete s matkou?*

Ne, ne. Já s matkou nežiju, já žiju s přítelkyní. No, jak se s tím vypořádává?

*Podporuje Vás třeba nějak?*

Á tak podporuje, no podporuje... Já spíš podporuju ji, protože ona má moc práce. Taky na tym nebyla hrozně dlouho dobře, vlastně rok nemohla sehnat práci, přitom absolventka Hotelový obchodní školy, s jazykovejma znalostma, vlastně měla těsně před státnicema, perfektně mluví anglicky, a nemohla přes rok sehnat práci. Vůbec. Teď zehnal, ale stejně – 11 000 čistýho... A doma se nepotkáme. Ráno o šestí nebo o sedmi vystřelí a přijde večer vo devíti. Takže my nemáme ani čas nějak řešit můj problém, že jo. Ona přijde s těma papírma, rozhodí to tam po stole a teď to jdem spolu jako nějak řešit... Ne, že bych se nudil. Práce teda mám od ní dost. No ale mohly bysme teda brát dva platy.

*Takže, když teď nemáte práci, tak pomáháte jí nebo jak jinak se snažíte vyplnit ten den?*

To bych zas skončil v blázinci. Dyt' to nejde. Nebo mám chodit do hospody? Za co? Vždyt' já už nemám ani na ten chlast! Já už nemůžu jako takhle se ani zhroutit – jako ztracená existence. Já už nemůžu být ani ztracená existence, protože nemám za co. Jak chodijou po městě ti opilci a nadávaj na ten stát...

*No ale je třeba nějak přežít ten den. Třeba starat se o domácnost... Čili jak ten typický den vypadá?*

Takže když ráno vyběhnu z domu, což chodím zároveň s přítelkyní, tak se jdu podívat k mámě, jestli je ještě na živu, no, vezmu noviny a čtu noviny, hledám práci, zajedu za bejvalou ženou, jestli o něčem neví, vobjedu případně nějaký ty nabídky, když už pak nevím co, tak si vezmu angličtinu, učim se angličtinu, pak přijde mladá z práce, něco doma poklidím, umyju nádobí, uvařím, nevím, nenašel jsem nic, jak bych ten den mohl užitečnějše vyplnit.

*Tak přece jen toho máte dost. Jdete za tou matkou, jak jste říkal...*

To je nic, to je nic... Já su zvyklej žít jinak. Žít jinak, prostě. Furt nad něčim přemejšlet, proto z toho tak blbnu, asi, protože ten mozek je zvyklej dělat něco jinýho, no a teď to nedělá, no a já to prostě nezvládám bez toho. Potřebuju nějaký úkoly, mít nějakou zátěž, mít nějaký vněmy, ruchy, aby se děly. A když to nemám, tak su na tym špatně. To já ted'ka budu chodit po městě, a abych prostě zabil čas, tak budu votravovat normálně nějaký mladý dívky, jestli se mnou nechcou udělat nějakéj výzkum. No ne, protože já tím s Váma opravdu hodinu zabiju čas a nemusim přemejšlet nad tou svojí situací momentální.

*Takže, abych to nějak shrnula, jestli jsem to správně pochopila, tak jedním z těch problémů je vlastně finanční problém, že Vám chybí nějaké základní prostředky. Dále Vám chybí nějaká činnost, nějaké úkoly...*

No ne chybí... Není prostě přirozeně nic, co by vyplnilo čas. Já si musim prostě vymýšlet zaměstnání nějaký, vymýšlet si činnost, abych prostě neseděl a nekoukal do blba... Protože já si ted'ka nedokážu představit: „to je paráda, já su nezaměstnanej, kašlu na peníze, že je nemám...“ To nejde. Musim vymějšlet něco. Nakonec stejně zase skončim v kriminále. Zase vymyslím podvod a budu tam... Ale dohnali mě tam... Ale ne kvůli penězům, ale prostě kvůli tomu, že se nudim. Že tady mě to nechťejí zaměstnat.

*A kdo myslíte, že Vás tam dohnal? Nebo kde se stala chyba?*

Tak já to vezmu už od Jurskýho parku... Já nevím, kde je chyba. Chyba je v tom, že u nás není trh práce... Já Vám to vysvětlím třeba tak, že si představte že ta práce jsou vajíčka. Ty vajíčka jdete někam nakoupit. Třeba na tu tržnici. Ale my u nás nemáme žádnou tržnici, kde by se tady ta práce prodávala. Tu není prostě nic takovýho.

*Takže jak by to podle Vás mělo fungovat správně?*

No, mělo by to fungovat tak, že ti lidi, místo toho, aby tady seděli na tym Úřadě práce a vypisovali ty stohy papírů, chlastali kafe a kynuly tam ty ženský, tak by měli třeba chodit tu práci tak nějak kupovat k těm firmám, ne aby si ty firmy zadávaly semka nějaký požadavky, ale oni by měli chodit po těch firmách a tu práci tam vnucovat. „Podívejte. Co vy tady potřebujete? Jo, vy tady potřebujete takovýdle dělníky?“ Podívejte se na to. Člověk, který by měl přehled, a který by to dokázal prostě prodat. Nějaký obchodní zástupce, který by dokázal

prodat toho pracovníka tam. Takhle podomní prodejci vám vnutí kolikrát tokový nesmysl... ale tu práci vám nikdo nevnutí.

*A nemyslíte, že i ten pracovník by mohl sám tohle dělat, co Vy říkáte, že by měly dělat ty úřednice. Prostě jít do toho podniku a vnutit tam tu svoji osobu...*

No, já když budu špičkový automechanik, nedá se asi počítat s tím, že budu asi moc dobře umět mluvit, že budu znát nějaký ty psychologický finty, jak toho člověka ovlivnit a podobně... A na to by měli být právě odborníci, kteří by se tady o tohleto starali. Já se jako nesnažím svést tu nezaměstnanost z beder lidí, ať se víc snažej. To ten stát svým zúsobem dělá dobře, ale marně. To je úplně házení hrachu na stěnu, aby ti lidi chodili shánět práci sami. To je úplně ztráta času, když jim to teďka dali povinně, tak ten člověk přijde do té fabriky, první čtyři fabriky, který bude mít co nejbliž u baráku: „Prosím vás, potřebujete mě tady? Ne? Dejte mně razítko.“ Přinese si ty čtyři razítka za týden na ten úřad práce, řekne: „nikde mě nechtějí“. A on může jít jako do úplně jakékoli firmy. Tak když tohleto po mně budou chtít, tak budu třeba do holičství a řeknu: „Prosím Vás, slečno, mladá paní, nemůžete mi tu dát razítko, že mě tady nemůžete zaměstnat?“ No a vona mně ho dá. Pokud mně teda razítko nedá na čelo. Abych vypadl.

*No ale Vy jste třeba říkal, že Vám se to podařilo, sehnat si práci sám.*

No nevím, jak jsem to tak ňák jako... No já jsem se s tím chlubil všude, jsem se utíkal odhlásit na ten Úřad práce, říkám: „Vy jste tady na nic.“ Co sám. Mě přemlouvali, abych tam šel dělat já, kriminálník. Na sociálce to samý. Říkám: „Teď jsem vylezl z kriminálu, tady všichni brečej, že nemaj práci, já jsem ani nechtěl a nestíhám.“ A najednou to prostě nejde, no. Protože to bylo něco jinýho. Bylo to asi vo nějakým přátelství, vo něčem, že jsem těm lidem byl sympatickej... Takhle někam přijdu a je to hrozně neosobní: „Tady mně vypište nějaký papíry, doneste mně čistej trestní rejstřík...“ – „Nemám.“ – „Tak ven!“ A je to.

*Takže máte pocit, že Vám ani nedají šanci?*

No víceméně ani ne. Je to možný, no. Je to velice pravděpodobný, je to velice častý. Všude, kam se podíváte. Já nemůžu dělat ani blbýho psovoda třeba k těm „černejm šerifům“. Že bych tam krmil psy nebo něco. Protože musím být bezúhonej. Kdyby tam byl třeba požadavek, že musím být charakterní, tak já mám jako charakter. Já nejsu bezcharakterní. Já su sice darebák, podvodník, ale mám charakter. Jo, jsou věci, kerý bych neudělal. Já mám určitý zásady, kerý prostě neporusím, ale – ne, tam je „bezúhonnost“, „bezúhonný“.

*Mluvil jste o tom, jak jste si dříve budoval kontakty a potom se to všechno zhroutilo... Změnily se třeba nějak Vaše hodnoty? Díky zkušenostem. Teď byste měl třeba jiné nároky například...*

Teď si rozhodně daleko víc vážím některých lidí. Ale ne jako konkrétně určitejch, konkrétně, z té doby, ale protože ve věznici se člověk hrozně naučí jednu věc – začne víc poznávat ty lidi. Ne na první pohled. Ale rychle odhadne charakter, daleko líp se dokáže vcítit do těch potřeb a tužeb toho druhýho a... to jsem neuměl tenkrát. Teď třeba vím, proč se v určitejch situacích lidi tenkrát tak chovali a dnes vím, že bych to třeba udělal jinak, že jsem byl na ně moc tvrděj, že jsem je vlastně odsoudil a oni si to nezasloužili. Tenkrát jsem byl dost vostrej, měl jsem vostrý lokty. Myslel jsem, že to tak má bejt, protože to nás tady všechny ty noviny – ti Američani, jak jsou ostří obchodníci... A najednou já jsem zjistil, že to o tom není. Že radši já nebudu ostrej obchodník nebo něco takovýho, ale jenom, když ti lidi si mě budou vážit a budou mě mít rádi. A to já můžu říct, že už sem u nás v hospodě jako oslavil první úspěch, že si mě volajou pokaždý, když řešijou nějaký problém: „Pojď nám k tomu, prosím Tě, něco říct.“ Tak to mě jako potěší, že ty lidi mě berou. Protože tam jsem s něma strávil určitej čas a jinak opravdu takový to, jak se teď o tom hodně mluví, že to lidstvo spěje do té fáze víc takového toho duševna. Jak všude vyhrožujou, že „my jsme z Venuše, vy z Marsu“ a teď konec světa, ne? Ale ne, vopravdu z toho světa se stává taková jako materialistická záležitost – honba za penězma, za majetkem, a lidi zapomínaj na ty vztahy mezi sebou. Neumí být na sebe hodní. Už ani nejbližší příbuzní. Třeba, když vidím, jak se můj kluk, ten mladší, baví se svojí mámou, tak bych ho bil, jéžíšmarjááá. Jak je tohleto možný? Jak vůbec z toho dítěte – mu už bude šestnáct, teď – jak se to vůbec z něho mohlo stát? No, kde to bere? To mě jako nutí nad tím přemejšlet. A vidím, že je to běžný vlastně. Že je to normální. „Mámí, já chcu...“ – „Drž hubu!“ ... Plesk! No jak potom ty děcka, co z nich potom má být? Pak běhaj po ulici a vražděj babičky, kvůli třista korunám. To jsou třeba věci, kterých si teď všímám oproti té době. To bych určitě jako změnil. Kdybych to mohl vrátit, těch deset let, tak budu úplně jinej na ty lidi, úplně jinej.

*A když teda teď připisujete takový význam vztahům k blízkým lidem nebo k těm přátelům, o kterých jste říkal, že Vás berou, tak věnujete tomu teď víc času, když nemáte to zaměstnání?*

Že bych se jako víc věnoval jim? Né. Já se spíš snažím poznat co nejvíc lidí. Abych měl takovou ňákou možnost tý konfrontace, vlastně toho srovnání ňákýho. Nevi, mám takový pocit, že každý setkání s ňákým novým člověkem mě ňákým způsobem prostě obohatí, zase získám nějakou určitou zkušenost a třeba i ten kontakt. I když si myslím, že ty kontakty jsou mi úplně na nic už teď.

*Myslíte teda, že to se nedá, získat nějaké kontakty, co by Vám potom možná pomohly?*

Ale k čemu? Kam? Nevím. Kam kráčíím?

*Takže nemáte třeba nějakou takovou vizi, co byste chtěl dělat?*

Já vím úplně přesně, co bych chtěl dělat. Mít takovej malinkej velkostatek s nákejma pastvinama, mít tam nákou krávu, nákej dabytek, kozy, ovce. Byly by tam dvě větrný elektrárny – nevím, jestli by mě vzal ten globalista – ale to je zase kvůli penězům, protože vím, že kdybych tam měl zase tři dvanáctsetkilowattový stožáry, tak že nikdy tu elektřinu nespotřebuju, a že ju vlastně prodám za nějakých povinných, co je zatím zákonem povinných – asi korunu za kWh, tak prodám vlastně ČEZu – nebo tomu distributorovi... A to je sice pškej sen, ale taky to není jednoduchý, že jo. Protože za něco to musím koupit, musel bych se o to starat – a to bych dělal s láskou, protože já sem zjistil, že mě to hrozně táhne k tý půdě. V noci mívám sny, jak si kosím to obilí. Tak, jak jsem to prostě viděl za mlada, když jsem býval na venkově. Celá rodina vlastně pocházela z venkova a my jsme jezdili na žně a naučil jsem se tam spoustu věcí, tady o tom hospodářství. A teď mě to tam tak nák jako táhne a navíc mám poprvé v životě ženskou, která by se mnou tady do toho šla. Nikdy předtím se mi to prostě nepovedlo. Měl sem spoustu chytrejch, krásnejch ženskejch, mám krásný děti, ale nikdo na ten venkov – ne... Takže musím dát do kopy peníze. Myslím, že se mi to, nějakým tajným způsobem, prostě určitě povede. Já si věřím, že ještě letos budu pryč z toho Brna a budu někde – ne viset, ale někde už v lesičku na procházce...

*A třeba ta práce je cesta k tomu? Jak byste nějakou získal, tak – třeba by to nemuselo být to, po čem zrovna toužíte, ale pomohlo by Vám to získat finance.*

Ale jo. Já vím, že něco seženu. To tak nejde dál. Já prostě musím dát nějaké peníze do kupy, ale zase viděl jsem spoustu nabídek práce do zahraničí. Teď jsem tam zrovna četl – nahore – na farmu, ale to je Student Agency. To je asi pro študáky, jenom. Na farmu, na Novej Zéland.

*Ale tam jsou taky nějaké náklady.*

Tak na to by se dalo ještě vydělat, ale tam bych klidně zůstal. Mladá anglicky umí, já taky něco žvejknu, něco se doučím. Nebylo by to špatný. Navíc jsem četl Ptáky v trní a tam se těm ovcím daří...

*Takže to je ten cíl?*

Jo, jo. A ještě musím nějaké děti stihnout... My už jsme měli zadělaný, akorát v únoru se to nějak nepovedlo, potratila. To byl taky ten hlavní důvod, proč jsem podruhé skončil na tý psychiatrii. Já jsem to neunesl hůř jak ona. Ona se s tím jakž takž během měsíce vyrovnala a já ne. Já se s tím nevyrovnám nikdy, vlastně. Protože já mám hrozně rád děcka. Hrozně rád jim něco vysvětluju, učím je a starám se o ně, nejsou pedofil, to ne. Ale prostě mám je rád. Do určitýho věku, protože pak už mě to začne říkat „vole“, tak to už je špatný... Ale s těma elektrárnama je to taky špatný. Protože voni, celej ten stát, celej ten aparát, dělá všechno pro to, aby tyhle věci nebyly v soukromejch rukách, absolutně. Vždycky se něco najde. Zažil jsem to v severních Čechách. Hodně mi vykládali kluci, kteří to zkoušeli. Když už neví kudy kam, tak přijdou nějakí ochránci přírody, že to ruší krajinně ráz. A přes to prostě nejede vlak. A o tom, že za nějakých 50 let nebudeme mít jiný zdroje na získání energie, to nikoho nezajímá... Hrozně bych to chtěl. Chtěl bych zůstat tady v tom státě, alr nějak to... Ale ta moje přítelkyně pořád říká, že to nejde. Že věří, že to dokážu, protože už mě tak trošičku zná a ví, že su hodně schopnej... To je právě ten narcismus, co zmiňoval ten psychiatr. Ale prostě věří mně, věří mně hodně moc. Tak mi ani nikdo nikdy nevěřil, tak mě psychicky ani nikdo nikdy nepodporoval, jako ona. Ale ona říká, že ne, že nechce, abychom byli tady, protože tady lidi hrozně záviděj, a že budou dělat vždycky všechno proti tomu, aby se mně nic nedařilo. A ona to viděla třeba i v těch rodinách, že její rodina je celkem vlastně hodně movitá a dost známá v Brně a má s nima obrovský problémy. Furt je jí předhazováno, jak je neschopná... Vona je taky už zoufalá, z té rodiny. Oni už jí záviděj i to, že přesto, jak je nám blbě, tak nám záviděj to, že je nám spolu dobře. Prostě se nás snaží za každou cenu nějak rozházet, do všeho nám kecat... No není to jednoduchý. Ona právě mě nutí jít do ciziny.

*A jak? Společně s přítelkyní?*

No jasně. Zásadně spolu. My bysme byli opravdu ochotní udělat cokoli, jet kamkoli spolu, ale aby tam bylo teplo, hlavně. Už snižujem ty požadavky. Nám už je jedno, co budem dělat.

*No a když teď si hledáte nějakou práci, tak jaké máte požadavky na tu práci? Říkal jste, že už jste i trochu slevil z těch požadavků.*

Mně už vy bylo úplně jedno, kolik by za to bylo peněz. Protože at' bych dělal jakoukoli práci, tak za ni dostanu furt víc, než dostanu teďka tady za to – za nic a nemusím přemejšlet celej den nad něčím – jak se zabavit. Požadavky... No já mám požadavky, jenomže já nesostanu tu práci, co bych chtěl. Já bych chtěl nákou práci v tom, v čem vynikám – systémový řešení, organizace. To je jedno – at' mi dajou auto, telefon a nákou židli a já zařídím, vyřídím cokoli, jenomže na to nemám kvalifikaci, že jo.

*A zkoušel jste třeba někoho takhle přesvědčit?*

Já jsem takhle dělal před deseti rokama ve firmách. Pořádali jsme turnaje, „Jágrteam“ byl v Brně, „Zlatou hokejku“ jsem spolupořádal, všechno v jednom roce, během dvou měsíců a ještě tady byly turnaje veteránů. Během dvou měsíců všechny tyhle tři akce a v pohodě jsem to zvládl. Se základním vzděláním. I když teda tam v té firmě jsem podváděl, protože, když mě tam brali, tak jsem jim řekl, že mám střední ekonomickou školu. Oni teda, díky bohu, nechtěli vidět nějaké maturitní vysvědčení. No ale byl to podraz. Ale tak – škodu jsem žádnou nezpůsobil, takže i kdyby se na to přišlo, tak mě mohli žalovat, v podstatě...

*Takže ta kvalifikace vlastně...*

...No ono dodneška... Mladá říká, že to nějak vyvedem, přes počítač. Ale já to nebudu riskovat. Vždyť já su eště v podmínce a se tam stane náhodou nákej průšvih, oni to hoděj na mě a zjistěj, že prostě nemám náky ty doklady. ... I když na druhou stranu je to moderní. To dneska dělá kde kdo.

*A nepřemýšlel jste třeba o nějakém tom rekvalifikačním kurzu, o nějakém takovém dozdělení, třeba krátkodobém?*

O jakém? Jak se mám dozdělat? Na instalatéra?

*Tak třeba i maturita se dá dodělat v nějakých večerních kurzech.*

Jasně, ale to všechno trvá. To chce všechno čas. Pokud chci něco vybudovat, tak musím veškerý svůj čas věnovat své práci. Abych si ji udržel, abych vydělal nějaký peníze. Pak už toho času na to dozdělování moc není. A když si představím, co bych měl před sebou... To znamená – já sem odešel půl roku před dokončením učiliště, protože jsem hrával hokej, tak jsem si myslel, že se budu živit hokejem. A ono my to vydrželo jen do nákejch... a za chvíli jsem byl zraněnej. No a je to jedna věc – takže rok. Rok si dodělat učňák. No potom další dva roky maturita, to už máme tři – a neumím nic. Furt neumím nic. Furt mám jenom maturitu a tři roky práce.

*Takže nemyslíte, že existuje taková nějaká praktická možnost? Nějaký kurz...*

Ale jo. Jsou možnosti. Máme tady rekvalifikační kurzy. Můžu jít dělat rekvalifikaci na zedníka, dokonce snad možná aj zadarmo. Nebo si můžu udělat rekvalifikaci na barmana. Asi za... 11 000? Ale na co? Co mě tam naučej?

*A to byste nechtěl dělat? Myslíte, že by to ten zaměstnavatel nezohlednil?*

Jóóó... Že bych ten trestní rejstřík překryl tím barmanským kurzem...

*Ale tak mohlo by to být nějaké plus.*

Když bude mít volbu, tak si veme mladou holku, kerá má barmanský kurz a je jí tak do pětadvaceti let, protože tam ty výhody jsou nesporný a než mě, sedmatřicetiletýho kriminálního. Tady se není o čem bavit. V Brně absolutně nemám šanci se dostat na nějaký líp placený místo – do hotelu, do nějakýho lepšího baru. Nikde mě nikdo nevezme. Já numůžu jít dělat ani vyhazovače na diskotéku, protože nemám čistý trestní rejstřík. A aj kdybych ho nebral v potaz, tak su sám jednou nohou zase zpátky v kriminále. Sice za pěkný peníze, no ale kdo to bude riskovat? Někdo blbě spadne a řeknou, že jsem do něho žduchl... Nebo já nevím, co je ještě za kurzy. Já jsem se tomu ani nevěnoval, protože za to chtějí peníze.

*Já jsem myslela, že to právě hradí ten úřad práce.*

No tak to jo. To toho zedníka třeba. Že bych se naučil na zedníka. Se realizoval jako zedník. Tak to tam nemusím chodit na rekvalifikaci. Můžu si vzít krumpáč do ruky a jít kopat s cigánama a vydělám si víc peněz, jak ten zedník. A to je co? To už je pak do konce života. Takovýdle mozoly na rukách a večer přijdu z práce mrtvej...

*Říkal jste, že máte ten ideál vydělat si na nějakou tu cestu do zahraničí.*

To by mě asi za chvíli přešlo - někde takhle dva roky kopat. To asi není ta cesta správná. Ale potom je teda ještě možný si koupit tu knížku „Jak snadno a rychle přijít k penězům“.

*Já bych chtěla teda asi taky jedu kopii.*

Už jsme byli i v kostele, zkoušeli jsme se modlit – nic. Ne, my jsme se byli ptát kvůli obřadu... Ne, tak člověk už opravdu potom, v tom zoufalství, tak už se upíná třeba na takovýhle věci. Krásný věci... Nevím. Sen je snem do té doby, než se stane skutečností. Pak už to... Ale samo se neděje nic. Samo se ani dítě neposere.

*Já bych se chtěla teda jen pro zajímavost zeptat – měl jste jistě zájmy- třeba ten hokej jste vzpomínal, že jste dělal, tak jestli se stále o to zajímáte.*

No, já jsem dělal. Já jsem byl tak vytížený. Já jsem vůbec nebyl doma. Dělal jsem, ještě to byl Itong Brno, tam jsem dělal kustoda. Pan Vrba byl majitel klubu a trenér a sportovní ředitel... on byl všechno.

*A kdy to bylo?*

To bylo od roku 96 do roku 98. Dva roky jsem tam byl, ale s obrovskými problémama, v podstatě zadarmo, a absolutně jsem nestíhal a ještě jsem se s tím panem Vrbou hádal. Protože jsme byli dva takoví, teď nevím jak to říct, prostě dva kohouti na jednom smetišti, no, každé jsme to chtěli dělat jinak, ale von z pozice majitele, prezidenta, předsedy, ředitele sportovního... prostě měl dycky ty funkce, jo? Takže nic – „tebe platím já“. Takže jsem třeba za měsíc dostal 3 000 korun, jo? Žádný výskok. Tady za tu práci. Ale bylo to pěkný. S těma klukama mě to bavilo. Žiju od třech let kolem toho hokeja, takže nic nového pro mě... Tož to nejde no, tam se točí moc peněz a voni mezi sebe moc nechcú tady takovýhle ňáký – odpadlíky, keří by to jako mysleli upřímně. Uvidíme teďka, jak to dopadne tady s tím Zábranským, jestli to taky myslí upřímně, jenže to už jsem viděl aj na billboardech a výsledek žádnéj, no.

*A zajímáte se o ten hokej stále?*

Jasně. Ne, že bych teda znal úplně nazpaměť sestavy, ale sleduje každéj hokej, co se mi kde namane. No o sport se hodně zajímám. To je takový něco, čemu se hodně věnuju. Čtu noviny a výsledky...

*Tak teď, vim, že se to asi těžko tak říká, ale máte teda, alespoň na krátký čas, tu vizi, že si budete na tom úřadě shánět něco?*

No na tym úřadě... Co já vim? Tak počítám tak dokonce měsíce, což je příští týden, a už něco budu mít. To já nevydržím. To nejde. To ne, kvůli těm penězům. No ne, ty peníze, to je směšný, co oni mě daj, tak to já rozdám děckám. To nestačí na nic.

*Takže počítáte s tím, že si co nejdřív najdete něco...*

No říkám, ale ne kvůli penězům, protože to taky - já nevím, jaký Vy máte životní standart, ale já si nedokážu představit, žít z 11, z 10 tisíc. Jako to prostě nejde. Protože... si vemte třeba hodina plavání stojí 50 korun na tym Kraváku. Občas si chodíme zahrát třeba nějakéj jinej sport – ping pong, kulečnick, bowling, jdem na tenis, eště s klukama dvacetiletěma hraju hokejball – to taky stojí nějaký peníze ty hokejky a tak. Do toho ty prášky, když se zhroutím – to taky není levný. Takže musím začít něco dělat, i abych se dal zdravotně dohromady. Což je první důležitěj krok . najít nějakou činnost a uklidnit se. No a potom – to už potom přijde samo všechno. Protože klasicky je to: zaměstnání, rodina, koníček – trojnožka to je, že správně? Takže takový ty životní opory. To jsou tři nejpodstatnější záležitosti v životě. A když se ta jedna... ne čtyři jsou... a zdraví. Takže to jsou čtyři nohy. Takže, když se jedna z těch čtyř noh nějak ulomí a je to špatný, tak na těch třech to ještě nějak drží, no ale, když člověk přijde o zdraví i o zaměstnání, tak už mu zbejvá jenom rodina a koníček, no a toho z nejhoršího nevytáhne. Určitě ne. Takže aspoň na ty tři nohy se postavit. A já se na ně postavím – jednou ranou dvě mouchy. Budu mít zaměstnání, a tím si spravím zdraví. Budu se cejitit dobře, budu psychicky v pohodě, budu cucat čajíčky, budu meditovat...

*A Vy jste teda říkal, že Vy ty dvě nožky té stoličky...*

No držím se toho zubama, nehtama, prostě, aby mně aspoň ty dvě zůstaly. To je to poslední. Protože okamžitě, jak se něco stalo – Pavlínka potratila – „rup“ - a konec, už jsem byl ve špitále...

*A co třeba ta Vaše širší rodina? Mluvil jste o tom, že máte dva syny...*

No, s tím jedním se moc nevidám, rep. jsem ho neviděl chvilku – 10, 11 let... Ona mě k němu nechce pouštět a já to respektuju. A s tím druhým, to se vidáme furt.

*A ještě chcete další děti, jste říkal?*

Jo, jo. Já jsem říkal tak ještě šest. Ale říkala, že ne, že by ju to roztrhlo...

*A když byste teda měl další děti, tak tam je zase ten finanční problém.*

Není to finanční problém. Podívejte se na naše romské spoluobčany.

*Chápu. Ale, když jste vzpomínal, že pod těch 11 tisíc se Vám těžko žije – jsou tam ty zájmy...*

Tak musí se změnit zájmy, že jo. Musím ubrat na zájmech, protože se musím víc věnovat rodině. A nejenom dětem, ale aj ty ženě, protože ta si samozřejmě zaslouží obrovskou péči po tom všem...

*Takže myslíte, že by se to zvládlo?*

No je to tak, že ta kultura tohoto století je taková, že ty lidi to nechávají hrozně na těch ženských hodně...



*Takže, závěrem, máte ještě nějaké otázky k tomu, co padlo? Máte pocit, že byste chtěl ještě něco dodat, co se Vám zdá důležité?*

Já kdybych Vám měl vykládat – mně bude sedmatřicet, já mám za sebou tak, vzhledem k té rychlosti, jakou všechno dělám a jakým způsobem, žiju, tak si myslím, že mám za sebou dva životy. Možná stihnu začít ještě aj třetí. Mohl bych vykládat, vykládat a vykládat. Zážiteků, různých postřehů, úvah a podobně, ale to je jako zbytečný, protože to jsou moje názory, moje postřehy, můj způsob vidění světa, třeba. Ale nikam to stejně nevede, protože, když se něco takového napíše třeba do knihy, nebo to třeba teďka nehrajam, tak to vlastně není to, co bych mohl někomu nějakým způsobem předat, nebo někoho tím obohatit. Protože to bude jenom hlas. A takovýhle věci se prostě musí předávat osobně. A to si myslím, že je třeba chyba toho, že ty lidi dneska už nedrže tak pohromadě a tady o těch obyčejnejch věcech už si prostě nevykládaj. Že už se nedrží takový ty, aspoň jak bejvávalo, takový ty obědy nedělní. Že přišla rodina, teď si sedli a probrali to všechno. To už prostě není. Ta doba je tak hrozně... ne doba... Kdo nás do toho nutí, takhle dělat? Ne ta doba, to nás opravdu nutí asi ten stát. Protože to přece není v nás, že se narodíme a chtěli bysme mít před barákem nový auto a vilu. V tom vyrostem, ale kdo nám to vlastně dá? Kdo nás tady do toho nutí? To se tak přece nemůžu narodit. Já sem se tak nenarodil. Mě to táhne zase tam pryč od lidí. Já chci jenom s těma zvířátkama, s těma mejma dětima a se ženou a pryč tady od té špíny a od toho humusu... Toho „morálního bahna“, jak říká pan Havel.

*Tak děkuji za rozhovor a velmi doufám, že se Vám to podaří.*

Doufat nestačí. Já musím věřit hlavně sám sobě, protože, jak to říkaj někteří ti kněží, ti představitelé církve, že každěj má svýho boha v sobě, tak každěj by měl hlavně věřit sám v sebe. Protože, když v sebe nebudu věřit sám, tak, kdo už mě potom může věřit, když si nemůžu věřit ani já?